

Familjeföretag i kvadrat. Ola Haglind har under trettiofem års företagande anställt sina bröder, sin far, och sina barn och än idag kommer mamma Gun med fredagsfikat till alla anställda. Ola Haglind, framför mamma Gun och barnen Pär, Mia och Peter

Text: Ola Törnros · Foto: bildN

TBO I ARBOGA

GLOBAL TILLTRO MED LOKALT HJÄRTA

” **DET ÄR EN SAK ATT BESLUTA OM FÖRETAGSFLYTTAR OCH NEDLÄGGNINGAR, OM MAN FÅR SITTA PÅ BEKVÄMT AVSTÅND OCH KLUBBA IGENOM BESLUTET RUNT ETT STYRELSEBORD**”

Alla resor börjar någonstans. Olas började på vägen till jobbet.

– En dag när jag cyklade till ”Meken” för att stämpla in, kände jag en sådan tomhet. Ska jag verkligen göra detta dag ut och dag in, dag efter dag, vecka efter ...? Jag kände mig fastlåst.

Meken är, eller var, Arboga Mekaniska Verkstad, ett betydande företag i Arboga under stora delar av 1900-talet, med över trehundra anställda. En av dem var Ola Haglind. Han var strax över tjugo år och jobbade som svetsare. Ola var tredje generationen Haglind på Meken. Även hans far och farfar stämplade in på morgonen och ut på kvällen. Men för Ola kändes det inte som den framtid han ville ha.

– När det blev semester ringde jag Volvo i Köping och blev på en gång inhyrd som montör.

– Jag registrerade en firma, lånade ihop verktyg och arbetade på Volvo hela semestern. Men sen ville de ha mig kvar, berättar Ola och markerar att det var ett svårt dilemma.

– Vad skulle jag göra? Jag blev ju tvungen att kliva fram till chefen på Meken och säga upp mig, och jag fick gå på dagen. Sen kom det svåraste – att berätta för mor och far. De blev ju inte glada direkt.

För trettiofem år sedan lämnade man inte ett fast jobb frivilligt. På den tiden var en fast anställning en fast anställning. Där blev man kvar till pension, och man startade

definitivt inte egen firma hur som helst.

Efter ett år på Volvo blev det en egen liten lokal och legojobb inom svets och smide för lokala firmor. Jobben blev fler och Ola anställde sin ena bror, och en bror till, och en till, och 1975 anställde han sin egen far.

– Det trodde jag ju aldrig, att han skulle säga upp sig och börja hos mig. Han som hade varit min förman tidigare, nu blev jag hans. Och morsan skötte kontoret. Snacka om familjeföretag!

Resan för Haglinds går allt snabbare. I mitten av 1990-talet var antalet anställda uppe i 35. Kommunen och Försvaret var trogna kunder och via Diös kom man in på byggen av industri- och verkstadslokaler. Under 1980-talet förvärvades även ett balkongföretag och TBO började montera balkonger på fastigheter runtom i Sverige och Norge.

Ola berättar sitt företags historia med leenden, skratt och skämt. Men det har varit tuffa arbetsdagar, och många nätter har han sovit under skrivbordet för att hinna med.

– Vi har ju aldrig försökt att nisha in oss på någon speciell typ av jobb. Jobb som jobb. Vi har tagit allt. Ibland har det blivit lite mycket.

TBO är fortfarande ett ”familjeföretag”. Idag har nästa generation börjat axla ansvaret, då dottern Mia och sönerna Per och Peter alla arbetar inom företaget. Syskonen är delägare och bit för bit avlastar de Ola.

– Det är bra att barnen får jobba sig in i att

da företaget. Att de får se både goda och illiga tider. Man måste känna på själv för att förstå ansvaret.

En ett klassiskt medelstort företag, med rötterna djupt nere i den västmanländska byggnaden, ser sig om för att skära ned produktionskostnaderna. För TBOs del handlar det om att hitta leverantörer till delar av deras aluminiumproduktion.

- Det är nog ingen som vill flytta ut sin verksamhet, menar Ola.
- Det är ingen som vill hålla på och flänga fram och tillbaka, eller bosätta sig i ett annat land bara för att fortsätta producera. Men konkurrensen tvingar fram utnyttningar. Vad ska

man göra när konkurrenterna kan erbjuda samma produkt till ett lägre pris? Ska vi lägga oss ner och självdö? Därför tror jag, som de medelstora företagare i vår bransch, som inte säger att de tittar på att hitta lägre produktionskostnader, helt enkelt ljuger.

- Självljugar har även vi lagt ut trevare och ringer på olika möjligheter, fortsätter Olas dotter Mia, som nu är marknadschef på TBO.

- Vi kan ju inte stå på perrongen och se på när konkurrenterna far förbi. Än vet vi lite om någon av de andra balkongföretagen har börjat producera i till exempel Baltikum, men det är nog mest en tidsfråga.

Hur det än är, den som kommer först får ett försprång, säger Mia.

Samtidigt bär hela resonemanget emot för Ola. Efter trettiofem år som företagare, utan någon konkurs i ryggen, har han ett gott renommé bland företagarna i Arboga.

Han har suttit, och sitter, med i flera styrelser och organisationer, bland annat flera sammanslutningar som ska försöka locka nya företag till Arboga och KAK-regionen.

- Att dels jobba med dessa frågor och samtidigt resonera kring möjligheter att flytta produktion till ett annat land, det känns ju inte bra i magen. Det finns

"VAD SKA MAN GÖRA NÄR KONKURRENTERNA KAN ERBJUDA SAMMA PRODUKT TILL ETT LÄGRE PRIS? SKA VI LÄGGA OSS NER OCH SJÄLVDÖ?"

undersökningar som visar att fem av tio medelstora företag bär på tankar om att flytta ut verksamheten. Förstå vad en sådan utveckling skulle betyda för en liten ort som Arboga.

Frågan om samhällsansvaret blir tydligt när problemen ställs på sin spets och kommer nära inpå.

- Det är en sak att besluta om företagsflyttar och nedläggningar, om man får sitta på bekvämt avstånd och klubba igenom beslutet runt ett styrelsebord, menar Ola. Det är något helt annat när man lever med själva företaget. Mia fyller i:

- Eller lever på orten som berörs. Man måste tänka mera långsiktigt. Jag har ju barn som ska ha bra fritids och skola, infrastrukturen ska fungera. Allt hänger ihop.

Allt hänger ihop även för Ola Haglind och hans TBO. Trettiofem år har gått sedan han vågade ta steget till vd:n på "Meken" för att säga upp sig. Idag slussas nästa generation in i hans företag. Trettiofem år av erfarenheter, bra och dåliga, för "det har inte gått snörrätt hela tiden", som Ola säger. Någonstans under resans gång, från svetsarkillens "firma" till ett mellanstort företag, förändrades Olas arbetsuppgifter.

Högarna av papper på skrivbordet växte i takt med ansvaret och en dag åkte blåstället

av och kavajen på. Dagarna gick åt till att leda och administrera, vare sig han ville eller inte. Han påpekar dock att han fortfarande är först på plats på kontoret och den siste som går hem. Men när han berättar sitt företags historia så är det fortfarande stunderna av hårt arbete som väcker glimten i ögat:

- Du vet, jag jobbade i Arboga på dagen och på nätterna monterade vi överbyggnader till tunnelbanestationer i en Stockholmsförort. Vi for fram och tillbaka. Jag minns att jag satt och sov i en hisstrumma, det var tjugo grader kallt och...x